

11X -EER

30+ tips om de ontwikkeling van academische taal te bevorderen

In 2019 heeft het lectoraat *Kansrijke Schoolloopbanen in een diverse stad* samen met *Studentenzaken* onderzoek gedaan naar het begrijpen van academische taal in hoorcolleges. Hieruit zijn aanbevelingen voor docenten gekomen: *10x -eer*. Na vervolgonderzoek uit 2022 is een elfde aanbeveling toegevoegd. De elf werkwoorden eindigend op -eer vormen een verzameling van docentgedragingen die positief werken op het begrijpen van de les en het ontwikkelen van een professionele en academische taalvaardigheid die nodig is voor studie en beroep. Zie ook het onderzoek *'Wie dit begrijpt, is gek'* (interactieve ppt), inclusief het vervolgonderzoek *'Het is een standaardmodus in mijn achterhoofd nu'*. De 11x -eer komen ook terug in de *Kijkwijzer*.

Deze 11x -eer zijn aangevuld met 30+ concrete tips voor onderwijs, op locatie of online. Met deze tips werk je aan een beter begrip van de teksten die je studenten laat lezen of een beter begrip van de les die ze volgen. Je zult zien dat de ene tip beter geschikt is voor de les en de andere juist voor het lezen van een tekst.

11

CONTEXTUALISEER de inhoud van de les

27. Geef nut, noodzaak en opbrengst aan.
28. Bied rijke, verzorgde en op de studenten afgestemde taal aan.
29. Schep een gepaste context voor de nieuwe leerinhoud.
30. Activeer de voorkennis en betrokkenheid van studenten.
31. Geef voorbeelden van professioneel taalgebruik binnen de beroepscontext.

10

MOTIVEER studenten

25. Vermijd negatieve uitingen als: "zoals je ook wel weet".
26. Zorg voor succeservaringen (bijvoorbeeld complimenten, aansporingen, verduidelijking opbrengst).

9

REDUCEER de hoeveelheid (nieuwe) input

23. Herken te hoge informatiedichtheid, en vertraag en/of herhaal indien nodig.
24. Beperk het gebruik van lange bijzinnen.

8

STIMULEER strategisch handelen

21. Bespreek en stimuleer het gebruik van luisterstrategieën, bijvoorbeeld met de online cursus [Luistervaardigheden](#).
22. Zet aan tot het ondernemen van begripsacties, bijvoorbeeld met de online cursus [Lezen in het hbo](#).

7

CONSOLIDEER de leerstof en academische woorden

18. Laat eerder behandelde stof terugkomen.
19. Gebruik nieuw aangeboden woorden herhaaldelijk en in verschillende contexten.
20. Stimuleer studenten in het gebruik van nieuwe begrippen.

6

LEER op welk taalniveau studenten zitten

16. Controleer of je taalgebruik begrepen wordt door studenten.
17. Hanteer in lessen een taalgebruik dat afgestemd is op de doelgroep.

4

VISUALISEER de leerinhoud

10. Gebruik schema's, tabellen en illustraties en/of film.
11. Verduidelijk stappen, bijvoorbeeld in bullets.
12. Maak zichtbaar wat hoofd- en bijzaken zijn.
13. Visualiseer nieuwe begrippen.

3

EXPLICITEER academisch taalgebruik

6. Leg moeilijke begrippen uit.
7. Benadruk het belang van academische woordenschat.
8. Geef voorbeelden van beoogd academisch taalgebruik.
9. Benadruk belangrijke informatie, geef verbanden aan en vertel wat hoofd- en bijzaken zijn.

2

PAUZEER input van nieuwe informatie

4. Geef denkpauzes en/of schrijfpauzes.
5. Geef interactieve (verwerkings)opdrachten tussendoor.

1

COMMUNICEER helder

1. Gebruik correcte, verzorgde en duidelijke taal.
2. Spreek rustig en articuleer duidelijk.
3. Gebruik ritme en intonatie als instrument om de boodschap over te brengen.